

Tytuł: Fizjologia i zaburzenia dojrzewania p?ciowego / Physiology and disorders of puberty

S?owa kluczowe: PRZEDWCZESNE DOJRZEWANIE DOJRZEWANIE P?CIOWE OPÓ?NIONE DOJRZEWANIE

Keywords: PRECOCIOUS PUBERTY DELAYED PUBERTY PUBERTY

Autorzy:

Izabela Rogozi?ska - Klinika Pediatrii i Endokrynologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Streszczenie:

Dojrzewanie p?ciowe stanowi jeden z etapów trwaj?cej przez ca?e ?ycie ewolucji uk?adu podwzg?rze – przysadka – gonady. W tym czasie zachodz? zmiany hormonalne i somatyczne prowadz?ce do osi?gni?cia dojrza?oci p?ciowej i p?odno?ci. S? one efektem dwóch niezale?nych od siebie procesów: adrenarche (o? podwzg?rze – przysadka – nadnercza) i gonadarche (o? podwzg?rze – przysadka – gonady). Proces dojrzewania jest z?o?ony, wp?ywa na? szereg czynników genetycznych, ?rodowiskowych i socjoekonomicznych, w tym szczególn? rol? odgrywa stan od?ywienia. Wyró?nia si? dwie podstawowe grupy zaburze?: przedwczesne dojrzewanie i opó?nione dojrzewanie. W naszej szeroko?ci geograficznej za fizjologi? uznawane jest pojawienie si? objawów dojrzewania po uko?czeniu 8 lat u dziewczynki i 9 lat u ch?opca. Opó?nienie dojrzewania rozpoznajemy, gdy u dziewczynki w wieku 13 lat, a u ch?opca w wieku 14 lat nie ma ?adnych objawów dojrzewania.

Abstract:

Puberty is a period in human life, which is one of the stages of a lifelong evolution of the hypothalamic – pituitary – gonadal axis. At this time, hormonal and somatic changes occur, leading to sexual maturity and fertility. They are a result of two independent processes – adrenarche (hypothalamic – pituitary – adrenal axis) and gonadarche (hypothalamic – pituitary – gonadal axis). The maturation process is complex, and it is determined by a number of environmental, genetic and socio-economic factors, including the important role of the nutritional status. There are two basic groups of disorders: precocious puberty and delayed puberty. In our latitude, we consider physiological the appearance of symptoms of maturing after reaching the age of 8 for a girl, and 9 for a boy. Delayed puberty is recognized when a girl aged 13 and a boy at the age of 14 have no symptoms of maturation.